

Angeli nunc ministrando. tandem in patria conlectando. mala etiam propter nos in bonum vertuntur magnū beneficiū quod generale; influentiam nobis et alijs propter nos irradiat quā secundum gregōriū si ad instans subtraheret: in nihilum omnia fluere. Quinta quod noster redemptor est. Quintum enim nobis bonū in hoc contulit. qui eramus in captiuitate dyaboli. in ortu eterne addicti pro carētes redemptorē quos pro filiū suū unigenitū dilectissimū sibi pro eius vitam perfectissimā pro mortē crucemque redemit. **Quinto** .viii. proprio filio suo non peperit sed pro nobis omnibus tradidit illū. Et quod uis omnia dei beneficia sint innumēabilia multitudīne et inestimabilia magnitudīne crebro pro oculi cordis tenēda uelut scintille diuine caritatis ad nos calefaciendū apta. **Et** tū que moriēdo pertulit tanquā ingens ignis debent nos maxie mouere ad deum diligendū. **Sexta** quod suā presentiam uerissime quotidie in eucharistie sacramento cum immolatur porrigit patris nos exaudire amplius quod si oculis uiderem? directē corporeis. **Beati** inquit quod non uiderūt et crederunt. ait enim de hoc. **Ego** uobiscum sū usque ad consumationē seculi math. vltio. **Septimo**

timo quod promittit se diligentibus. primum inexcogitabile. **Quia** iohā. xiiij. **Si** quis diligit me sermonem meū seruabit. et pater meus diliget eū et ad eū ueniet? et mansionem apud eū faciet? quod est in patria perfectissime.

Capitulum .vi.

Quuato hic mandatur a nobis seruitus deo exhibenda a nostro corpore. hoc enim christus ostendit cum dixit math. iij. **Domine** deum tuum adorabam et illi soli seruias. **Ubi** primo uide dum de ratione seruitutis corporalis quā deo tenemur et quot sint quibus corpore aliter deo seruire debemus. **Secundo** cur illa facere debemus. et quā. **Terco** quā contra hoc fatiunt. **Quo** ad primum nōndū quod secundum ierō. in primo mandato precipitur latria id est seruitus ad deum seu reuerentia et honor deo soli exhibenda. **Et** hoc fit corde pro fide; spem. et caritate. **Sed** corpore fit sicut in precedenti capitulo dictū est. **Reb;** uero alijs pro plura alia. **Et** de tali dicit tho. 2. 2. q. lxxxv. quod ad deum duplex est. una interior in uera mentis deuotione. **Alia** exterior in corporis exhibitione que fit alicui tanquā supremo omnium domino et talis cultus est soli deo debitus. quod

deus est sum? nō dñs rex et p̄
 ratione creacionis. vnde in re
 cogmōem nostre s̄biectōis
 ad talem dñm ei obsēq̄a exhi
 bere tenemur corporalia. Sicut
 a serui dñis tēporalib⁹ corpa
 liter seruiūt et etiā reuerentia;
 eis faciūt corporalem. Et hoc tan
 git malach. i. si ego p̄r vester
 vbi honoz meus patris enim
 est pducere et gubernare. vñ
 ap̄lus s̄o. xij. Exhibeatis cor
 pora vestra hostiā sanctam vi
 uētem deo placētem racōnabi
 le obsequiū v̄rm. ¶ Exhibet
 aut reuerētia et honoz ac serui
 tus deo n̄ro a corpe multiplici
 ter p̄ gestus. Quidam sūt cō
 munes Alij quibusdā speāles
 Cōmunes sūt inclinacio capi
 tis oracō vel laus dei vōlis pec
 toris tūctio p̄ manū docti icli
 naco genuflexio ābulatio ad
 loca scā toti⁹ carnis maceracō
 p̄ ieiuniū ecclē et toti⁹ corpo
 ris prostracō vel manuum ad
 modū crucis extētio fletus et
 gemitus ac h̄is similia q̄ deo
 reuerentur exhiberi p̄nt in re
 cogmōnem v̄m̄salis sui dōi
 ni. Sed nōn d̄ q̄ taliū gestu
 um quidā sūt omniū i ecclā
 vel in publico et talib⁹ reuere
 ri debem⁹ in publico. Quia de
 hoc math. v. d̄ sic luceat lux
 v̄ra corā hoib⁹ ut videant opa
 v̄ra bona et gloificent patrem

vestrū quī in celis ē. Alia vero
 licet sint signa hūilitatis et dei
 obsequia tamē si nō solēt fieri
 a multis deuotis in publico dñt
 fieri solū in secreto ut sunt v̄ra
 ad modū crucis expātio mag
 na pectoris tūctio. Et de h̄is
 d̄ math. vi. Tu autē cū orau
 ris intrā in cubiculū ac nā sed;
 glō. sup̄ illud math. xvij. hoc
 genus demonioꝝ non eicitur
 nisi in ieiunio et oracōe. oratio
 ibi capitur p̄ talibus gestib⁹
 quibus deo seruiamus et eis me
 diatibus cōtinue oramus. Alij
 gestus corporis sūt quibusdā
 deuotis speāles ut crimiū absi
 sio oculoz ad celū leuacō. au
 riu ad dei verba vel laudes at
 tencō. nariū i hospitalib⁹ corā
 infirmis fetidis afflictio oim
 sex opoz misericordie exhibitō
 Quia qd̄ minimo fecistis mihi
 fecistis math. xxv. ligue per
 abstinentiā aliquozū delectabi
 liū licitoꝝ cruciatio v̄stiu du
 rarum inducio quibus tact⁹
 affligitur. Et p̄ castitatem cō
 iugalem vidualē ac virgineā
 corporis sui immolacio. Talia
 enim corporis obsequia deo ex
 hibere debem⁹. ¶ Si diceret
 possum⁹ ne talib⁹ scōs venerai
 Rñtio q̄ sic saltem quo ad ali
 qua aliter tñ q̄ deū v̄ncāmur
 talia enī debem⁹ deo exhibere
 in reco gmōe et v̄lis sui dōini

et talis honor isto modo nullatenus exhibendus est sanctis. sed eosdem gestus aliquos saltem exhibere possumus sanctis tanquam dei amicis quorum respectu sumus inferiores qui sunt domini nostri. sed non principales potestates nos iuvare. **U**bi nondum. quod venerari seu adorare possumus aliqua tripliciter. latría. dulía. et yppudía ut declarat **tho. in. iii. di. ix.** et communiter doctores ibidem. **L**atría idem est quod seruitus deo exhibita. et potest fieri vel potuit licite hijs vicibus trinitati persona rum divinarum. tribus angelis quos abraham vidit. colube super cruceum apparere. voci paterne. scripture sacre verbis in quantum a deo processerunt. humanitati cruceum deo unite. cruceum christi. ymaginam christi. sacramento eucharistie. vestimentis. clavis. et lancee christi. **D**ulía vero seruitus est exhibita creature et veneratio qua honorare possumus hęc vicibus angelum. animam beatam. ymaginam utriusque. **C**orpus alicuius sancti canonisati presertim et publice pulveres eius de quibus ossa talos vestes ungues et similia extractata a sanctis canonisatis presertim. **E**t materia de qua potest percipi quod fuit in corpore alicuius talis sancti. **S**ed yppudía idem est maior dulía. quam venerari possumus christi cruceum. mariam virginem. et sex sacramenta alia ab eucharistia hęc

henricus de gadau in quodlibet. et bernardus claromontensis ibidem. **S**ed queritur posset ne aliquis licite aliquem defunctum quem probabiliter crederet esse in celo venerari et inuolare. **R**e. hostien. et iohannem andree in nouellis. de reliquijs et eorum veneracione. c. **C**um ex eo. **R**eliquie oino de nouo inuentę non debent venerari sine licentia summi pontificis sic quod publice et per vniuersam ecclesiam venerentur. **T**amen si antiquę reliquie nouit inueniretur licet eas venerari secreta tamen licet deuo cõem ad talem de quo queritur habere et eum in occulto precari. **I**tem ibidem capitulo audiuimus. refert tamen hostien. **E**x tolerantia ratione ecclesie magnificum karolum in sola capella a quibusgram et non in alijs ecclesijs venerari hęc de iohanne andree. **I**demque per de quibusdam sanctis presertim ordinis fratrum predicatorum ut de fratre mercurio et de fratre ambrosio quod in quibusdam ciuitatibus ytalie de papa licentia festiuatur licet non sint canonisati vltimo per ecclesiam. **S**ed quęres quod gestus fuit meliores pro deuo cõne. **R**e. bernardus hūbertum quod genuflectio manuum aliquis presertim a oculorum in celum leuacione videtur corpus et seculum sursum eleuare occasionaliter plus quam alia. vni tamen fuit. quod non alteri ergo eligat quilibet sibi accomodum. **Q**uo ad. **h.**

Prīmū**Preceptum**

Cur ista deo debemus a corpo-
re exhibere q̄ honoz nroz nō
indiget. Rñsio ideo prio sic
de honozatur qm̄ honozē no-
bis facit vtilē. **S**ecūdo ut pri-
mus edificetur p hoc. **T**ercio
ut p talia exteiora ad intra de-
uo cōne caleam. **R**etinet eni-
am ut min⁹ ad mala pfluat
q̄ siḡ sēhabilia plus mouent
De corpore vro sunt spēales
rāōes nā q̄ deus corpus no-
strū creauit rexit assumpsit re-
demt ac glōrificabit dignū ē
ut ei obseq̄a prebeat a quo ta-
lia sūt a erūt. **S**ed quis qm̄
tenem⁹ ad corpalia obsequia
dō exhibēda. **R.** scdm̄ **S**cotū
in. iij. di. xxvij. q̄ die dñico a
magnis festiuitatibus pedi-
bz; ire debes ad eccliam audire
missam totā ppter pceptū a
reuerēter iclmare ad eleuacō-
nē corpis xp̄i. pmo hoc tene-
tur sacer dos docere populum
ut h̄tur ext̄. li. iij. de cele. mis-
se. c. **S**ane. **D**iliter qm̄ porta-
tur corp⁹ xp̄i per ciuitatē. **E**t
qm̄ q̄s vadit ppe locū vbi situ-
atur deb; reuerēti tātū dominū
Caute tñ scot⁹ de hac materia
sic vbi sup̄ dicit. **Q**m̄ hō tene-
atur dū diligere gratuite ex
precepto forte determinauit il-
lud pceptū diuinū. **S**abba-
ta sc̄ificas. ⁊ maneat vnusquis
q̄ apud se recolligendo se ⁊

Capitulū**Septimū**

ascēdendo ad deū suū. **E**t ecclā
specificauit q̄tū ad missas au-
diēdā de ole. di. i. missas h̄c il-
le di. xxvij. **Q**uo ad. iij. nōn e
dū q̄ cōn talē cultū dei fatiūt
Primo male eukaristiā sumē-
tes **S**ecūdo loca sc̄a destruē-
tes. **T**ercio corā eukaristiā ⁊
reliquijs scōz ac cruce irreue-
rēter se habentes. **Q**uis enim
dñs sustiner; a rustico ut luto
fis pedib; irreuerēter an̄ ei⁹
mensam ambular; **B**iles ex-
cessus pōdera sc̄z gestus sup̄
allegatos. **Capitulū. viij.**

Quinto mādatur no-
bis hūitus dīna deo
exhibēda p opa extei-
ora triplicat. sacrificijs. obla-
tōnib; ⁊ decimacōe. **S**acrifi-
cia ut dicit thō. 2. 2. q. lxxxvi.
pprie dicūtur qm̄ circa res deo
oblatas aliqd̄ sit sicut q̄ aia-
lia occidebātur a sacerdote. ⁊
p̄ais bñdicatur hodie. vñ sac-
fitium dicitur q̄ aliq̄s sacrū
eo facit. oblatio vro est deo
oblatum ⁊ si n̄l circa ip̄sū fiat
S; queitur tenemur ne ho-
die sacrificia pprie offerre. **R.**
q̄ sic vbi nōndum sc̄z eundē
q̄ lex naturalis dicitat deo sa-
crificiū offerēdum vic; q̄ hō se
sibilib; rebus vtatur offerēs
eas deo in signū debite sc̄ie-
ctiomis ⁊ honozis scdm̄ sicut
dīmē eoz q̄ hodie i quibusdā